

Az erkölcsi bűnök csak tünetei a hitetlenség főbűnének!

„Feltámadt Jézusomnak szolgálók, Ő a cél!”

Igeszolgalat a Szentháromság ünnepe után a 2. vasárnap Nyírszőlősen és Nyírteleken,

2005. június 5-én

Igehirdetési ének: EÉ 435; Jöjjetek, Isten Fia hív...

Textus: Ézsaiás 5,20–24.

Kezdő fohász: Szólj, Uram, mert várlak, /várom szent szavad. / Várom, hogy jelentsd meg / énnekem magad. / Minden szó, mit mondasz, / kinccsel is felér. / Éhező szívemnek / éltető kenyér. Ámen.

Kegyelem nekünk és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól. Ámen.

Hallgassa meg az ünneplő keresztyén gyülekezet azokat az ószövetségi szentigéket, amelyeket evangélikus egyházunk a mai ünnepnapra, a Szentháromság ünnepe után a második vasárnapra igehirdetési alapigeként kijelölt. Megírva találjuk Ézsaiás próféta könyvének ötödik részében, a huszadik verstől a huszonnegyedikig, a következőképpen:...

Boldogok, akik hallgatják és megtartják Isten beszédét. Ámen.

Kedves Nyírszőlősi/Nyírteleki Gyülekezet, Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Legyünk az Úr névtelen szolgálói!

Közel két évtizedes személyes emlékem az, amikor először voltam ebben a templomban. Talán még néhányan emlékeznek rá, hogy 1987. áprilisában itt szolgált néhány este Rejtő Mária néni, evangelizációs igehirdetésekkel. Megtelt ez a szép templom estéről estére és Nyíregyházáról is sokan jöttünk el. Még a szüleim is itt lehettek. Emlékszem, ahogy Mária néni kis elemlámpájával megvilágította Bibliájának lapjait, amíg az alapigét felolvasta, de azután nem volt szükség erre a fényforrásra. Személyes bizonyágtétele nyomán a jelenlévők szívét a Szentlélek világossága járta át, s amikor esténként Jézushoz hívott, sokan felálltak és ezzel jelezték, hogy készek elfogadni őt személyes Megváltójuknak. Máig őrzöm annak az éneknek a kézzel leírt szövegét is, amit akkor tanított nekünk. Engedjék meg, hogy mintegy személyes vallomásomként is, most csak az ének refrénjét mondjam el. Az ének címe ez volt: Feltámadt Jézusomnak szolgálók, Ő a cél! S a három versszak végén így ismétlődött a szívből zengő megtapasztalás: Ő él! Ő él! Úr Jézus, ma is él! Beszél velem, és jár velem A keskeny ösvényen. Ő él! Ő él! Üdvöt hozott nekem. Kérded, honnan tudom, hogy él? Mert él a szívemben! Azóta Biatorbágyon már többször is találkoztam ezzel a szívemhez nőtt énekkel, és már tudom, hogy a Dicséretes című methodista énekeskönyv 94. éneke. S azért idéztem fel bevezetésként ezt a személyes emlékemet, s ezt a régen itt tanult éneket, mert a

felolvasott alapige üzenetét ennek az éneknek a címével szeretném mindnyájunk számára megfogalmazni: Feltámadt Jézusomnak szolgálók, Ő a cél!

Első hallásra talán ez nem következik a próféta kemény beszédéből, kicsoda hallgathatja ezt?, de amelynek mondanivalóját egy mondatban így próbáltam meg összefoglalni: Az erkölcsi bűnök csak tünete a hitetlenség főbűnének! Úgy, mint a láz, ami csak jelzi a súlyos betegséget, s ha azt meggyógyítják, megszűnik a láz is. Jézus maga mondja ezt: „*A bűn az, hogy nem hisznek énbenem*” (Jn 16,9). Úgy is mondhatjuk, a bűn egyenlő céltévesztés. Amikor nem az Isten van az első helyen az ember életében, akkor betolakodnak a bálványok a szívbe, és azoknak szolgál a bűneitől elvakult ember. Nem hét főbűn van tehát, hanem csak egyetlen, és ez a hitetlenség bűne. Már a paradicsomban sem hitt az első emberpár a Teremtő Isten szavának, hanem a kísértőnek hitt inkább. S ebből a céltévesztésből, hitetlenségből ered minden erkölcsi bűn, a két kőtábla lábbal való megtiprása és Isten szeretetparancsának a semmibevétele is, ha nem ő él az ember szívének a közepében. Ezért mondja ez az ének is: Ő a cél!, hogy őt kövessem, neki szolgáljak, rá hallgassak.

Az Útmutató e heti vezérigéjében az Úr Jézus hív magához minden büntől megfáradt és megterhelt embert. Az óceyházi evangéliumban, a nagy vacsora példázatában, a ház ura, egy névtelen ember, ugyancsak egy névtelen szolgáját bízta meg, hogy hívja ismét a korábban már meghívottakat: „*Jöjjetek, mert már minden készen van!*”. Az evangélikus Agendában, ennek az első öt Szentháromság utáni hétnek közös fő témája: Isten hív minket! S konkrétan a mai ünnep alap gondolata: Meg ne vessétek azt, aki szól!

Az oltár előtt elhangzott evangéliumból tudjuk, hogy a névtelen szolga ismételt hívását bizony megvetették a hivatalosak, semmibe vették, nem vették komolyan, pedig tudták, hogy a szolga nem a maga gondolatait adja tovább, hanem ura parancsának engedelmességgel hívja a nagy vacsorára a meghívottakat. Mi itt valamennyien meghívottak vagyunk, hiszen az Atya-Fiú Lelkének indíttatására vagyunk most jelen, nem kényszerből. Talán már nagyon sokszor hallottuk az Úr hívását, de meghallottuk-e igazán? Elfogadtuk-e őt személyes Megváltónknak és Szabadítónknak, és így van-e már üdvbizonyosságunk? Tudjuk-e, hogy holt töltjük az örökkévalóságot?

Bizonyára azt is nagyon jól tudjuk, hogy mit jelképez a példázat. Isten, az Ő Fiát, a Szolgává lett Urat küldte hozzánk, hogy az atyai házba visszahívja a bűneset miatt tőle elszakadt embergyermekait. Az örök élet ünnepi vacsorájára azonban nem kényszerít Isten senkit sem. El is lehet utasítani a meghívást, és ez az örök kárhozat, az Isten nélküli örökkévalóság. De aki hallgat a hívó szóra, maga is hívogató szolgává lesz, mert Jézus a missziói parancsban ezt bízta az őt követőkre: „*Menjetek el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki*

hisz és megkeresztelkedik, üdvözül, aki pedig nem hisz, elkárhozik.” Tehát, akiket Jézus már magához hívhatott, azokat el is küldi, hogy őt hirdessük; nem róla, vagy az ígéről beszéljünk az embereknek, hanem őt magát, a megfeszített, de feltámadott és élő Urat hirdessük, őhöz és ne magunkhoz hívunk másokat: Jöjjetek, mert készen van az üdvösség. És az örök élet elkezdődött, mert ha itt nem kezdődik el a számodra, odaát nem lesz minek folytatódnia. Ezért mondtam első szavaimmal: Kedves Testvérem, légy az Úr névtelen szolgája a hívogatásban!

Ézsaiás is, Isten engedelmes eszközeként az Úr ítéletét hirdette meg Jeruzsálemben, de a Júdeaiak ezt nem vették komolyan. Rettenetes dolog az élő Isten kezébe esni és hallani ezt az ítéletet a textus utolsó verséből, a Károli-fordítás szerint: *„Ezért, mint a polyvát megemészti a tűznek nyelve, és az égő széna összeomlik: gyökerök megrothad, virágjok mint a por elszáll, mert a seregek Urának törvényét megvetették, és Izráel szentjének beszédét megútálták”*. Mielőtt megvizsgálánk a három jajkiáltást is, a gazdagoknak mondott hétszeres jaj-ból, előbb az Ószövetség evangélistájáról szeretnék néhány gondolatot elmondani, hogy jól értsük, kit is vetett meg Izráel, Isten választott népe, amely nevében hordozza a tizenkét törzs ősatyjának, Izráelnek a nevét, ami ezt jelenti: Isten harcol. Kiért harcol? Az ő választott népéért, amely ekkor már a kettészakadt országban él. Északon tíz törzs, Samária fővárossal, délen Júda, két törzs, Jeruzsálem fővárossal. Ézsaiás próféta szolgálata Krisztus előtt kb. 740 és 700 közé esik, tehát a most felolvasott igék 2700 évesek, de az az érzésünk, mintha csak ma írták volna!

Elhangzott az Izráel Szentje név, s ez Ézsaiás kedvelt kifejezése Isten nevére. Ezért őt a „Szentség prófétájának” is tartják az „Ószövetség evangélistája” név mellett. Hiszen ő jövendöl az Úr szenvedő Szolgájáról, a Messiás eljövételéről, az Isten áldozati Bárányáról. Örömhírt mond a fogságba kerülő népnek. Liberális teológusok úgy tartják, hogy nem egy, hanem két, de lehet, hogy három szerző műve ez a próféta könyv. De éppen az Izráel Szentje név előfordulásával lehet ezt a nézetek megcáfolni. A Bibliatéka CD-romon megkerestem, hogy az újfordítású Szentírásban, az Ószövetségben hány alkalommal fordul elő ez a kifejezés: Izráel Szentje. 34 esetben, s ebből 27-szer Ézsaiás könyvében. Az első 39 fejezetben 14-szer, míg a 40–66. fejezetekben 13 alkalommal. Ha nem azonos szerző műve lenne, akkor ez a szóhasználat nem lenne ennyire sajátosan jellemző a könyvre. Ezzel a névvel Ézsaiás azt fejezi ki, hogy Isten megközelíthetetlen fenség, végtelen tökéletesség. Ez a szent Isten kiválasztott egy népet, Ábrahám elhívásával, a későbbi Izráelt, hogy őt szolgálja hűségben és igazlelkűségben. De a nép bálványimádó lett. Pedig ismerték a tízparancsolatot, melynek első ígéje így szól: *Én vagyok az Úr, a te Istened. Ne legyen más istened.* A más isten a bálványimádás, a lelki paráznaság; ami hűtlenség az egy élő igaz Istennel szemben, s ez a bűn lényege. Amikor célt téveszt az ember, akkor a teremtményt imádja a Teremtő helyett, aki

áldott mindörökké! Luther is azt mondja, amin a szíved csüng, az a te istened. De Isten beszéde élő és ható, és megítéli a szív gondolatait és szándékait, ezért nem csak az elmulasztott tettek, s a fizikailag is elkövetett bűn esik ítélet alá, hanem a gondolati bűnök is! Gondolunk erre néha? Ezt belátva érthetjük meg, hogy az úgynevezett erkölcsi bűnök, amelyek láthatóak és rejtegetni valóak, de amelyeket már nem is nagyon rejtegetnek az emberek; azok csak egy részét képezik mindannak a rossznak, amit a Szentírás bűnnek nevez.

És itt érkezünk vissza a hét jajkiáltáshoz, amelyből hat ebben az ötödik fejezetben található, és a hetedik jaj pedig a tizedik rész elején olvasható. Mai alapigénk ebből csak a 4. 5. és 6. jajkiáltás ítéletét tartalmazza, de otthon a többit is érdemes elolvasni. Gondolhatunk arra, hogy Jézus a Máté evangéliuma 23. részében szintén hétszer mondja: „*Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok!*” A hetes szám a bibliában a teljességet jelenti. Ez a hétszeres jaj tulajdonképpen a teljes ítéletet jelképezi a gazdagok felett; mind Jézusnál, mind Ézsaiásnál. S a Jelenések könyvében is olvashatunk a harag hét poharának a kiöntéséről. De mielőtt nagyon megnyugodnánk, mi nem vagyunk olyan gazdagok, gondoljunk arra, hogy aki nem Isten szerint gazdag a lelki kincsekben, az rászolgált Isten ítéletére; mert ő nem mindenki iránt irgalmas! Jól hallottuk, kizárólag a hozzá meg- és visszatérő bűnösök iránt irgalmas! Isten átkát vonja magára a keményszívű kevély ember, aki utálja és megveti Izráel Szentjének a beszédét. Tudom, hogy amit most mondok, az is kemény beszéd, de el kell mondanom, hogy tulajdonképpen ez az átok nem más, minthogy az Úr kiszolgáltatja az embert ezeknek az erkölcsi bűnök következményeinek. Izráel történelmében is pogány és idegen népeket, az asszírokat, majd a babiloniakat használta fel Isten büntetése eszközéül, amikor megengedte választott népe fogságba vitelét.

Mindezek fényében nézzük meg ezeket a bűn tüneteket: Jaj a gazdagoknak, az iszákosoknak, a bűnök rabjainak, a jó és rossz tudatos keverőinek, a világ szerint bölcseknek és a hamis jogalkotóknak!

A negyedik jajkiáltást a 20. versben így olvassuk a Károli-fordítás szerint: „*Jaj azoknak, akik a gonoszt jónak mondják és a jót gonosznak; akik a sötétséget világossággá s a világosságot sötétséggé teszik, és teszik a keserűt édessé, s az édeset keserűvé!*” Az erkölcsi ítéletre képtelen ember mindent fordítva tesz. Maga a Sátán, a Diabólos, a mindent össze-vissza dobáló és felforgató gonosz teszi ezt a bűnös ember életében. A bűn fogságában élő ember számára az Isten igéje és akaratja, az ő parancsolatai a rossz, és jó mindezek megvetése, tagadása, semmibe vétele. Úgy, mint a meghívottak teszik a nagy vacsorával; semmibe veszik a felkínált lehetőséget, mert az e világi dolgok fontosabbak és értékesebbek a szemükben az igazi kincseknél, amiket a rozsdá és a moly nem tehet tönkre.

Az Újszövetség népének a kegyelem korszakában ezt üzeni Isten, Pál által: „*Mert egykor sötétség voltatok, most azonban világosság vagytok az Úrban: éljeteztek úgy, mint a világosság gyermekei. A világosság gyümölcse ugyanis csupa jóság, igazság és egyenesség. Ítéljétek meg tehát, mi kedves az Úrnak, és ne vegyetek részt a sötétség haszontalan cselekedeteiben*” (Ef 5,8–11). Jakab apostol így tanít: „*Vajon a forrás ugyanabból a nyílásból árasztja-e az édes és a keserű vizet?*” (Jak 3,11).

Az ötödik jalkiáltást a 21. versben így olvassuk a Károli-fordítás szerint: „*Jaj azoknak, akik magoknak bölcsenek látszanak, és eszesek önnön magok előtt!*” Jakab, a földi és a mennyei bölcsesség megkülönböztetésében így segít nekünk: „*Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben, ne kérkedjétek, és ne hazudjatok az igazsággal szemben. Ez a bölcsesség nem felülről jön, hanem földi, testi és ördögi*” (Jak 3,13–15). „*Ha pedig valakinek nincsen bölcsessége, kérjen bölcsességet Istentől, aki készségesen és szemrehányás nélkül ad mindenkinek, és meg is kapja. De hittel kérje, semmit sem kételkedve*” (Jak 1,5–6).

A hatodik jalkiáltást a 22. és 23. versekben így olvassuk a Károli-fordítás szerint: „*Jaj azoknak, akik hősök borivásban és híresek részegítő ital vegyítésében; akik a gonoszt ajándékért igaznak mondják, és az igazak igazságát elfordítják tőlük.*” Mindezeket az Isten mondja, egyértelmű az üzenet, minden további magyarázat nélkül is. A Szentírás Luther szerint önmagát magyarázza, a kérdés csupán az, hallgatunk-e rá? „*Az igaz megérti a nincstelenek ügyét, a bűnös azonban nem tudja megérteni*” (Péld 29,7). Ezékiel szerint: „*Az igaz azt kapja, amit igazságáért érdemel, a bűnös pedig azt kapja, amit bűnéért érdemel*” (Ez 18,20). De mi már azt is tudhatjuk, hogy a megtérő bűnös megigazul ingyen kegyelemből, hit által, egyedül Jézus érdeméért. Tehát Isten szemében igazgá lesz; így átment a halálból az életre. Malakiás szerint azon a napon, az Úr napján, az ítéletkor „*látni fogjátok, hogy különbség van az igaz és a bűnös között, az Istent tisztelők és az őt nem tisztelők között*” (Mal 3,18). De addig együtt nő a búza és a konkoly.

Alapigénk láttelepet adott az erkölcsi bűnökről, amelyek csak tünetei, de sokszor fertőző tünetei a hitetlenség bűnének. A Biblia zsinórmérték, mindent az ige mérlegén kell megmérnünk, ezért mondták reformátoraink: egyedül a Szentírás! Ne vessük meg ezeket az intelmeket, mert „*A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme és a Szentnek a megismerése ad értelmet*” (Péld 9,10).

Talán így ismerősebben hangzik: Istent félnünk és szeretnünk kell és benne bízunk! Luther így kezdi minden parancsolat magyarázatát.

Alapigénk az ítélet tüzeinek a képével zárul, ez nem fenyegetés, hanem Isten kijelentett döntése. Az Úr ítélete végül elpusztít mindenkit, akinek már e földi életében nem az a fő célja, hogy a Fel-

támadott Jézusnak szolgáljon. A Pártfogó a mi számunkra is leleplezi, hogy mi a bűn, mi az igazság és mi az ítélet. A bűn az, hogy nem hisznek énbennem, megvetik a Seregek Urának tanítását, és utálják Izráel Szentjének beszédét. Az igazság az, hogy én az Atyához megyek, és többé nem láttok engem. *„De aki engem lát, látja az Atyát. Az Atya pedig bennem lakozva viszi végbe az ő cselekedeteit. Higgyetek nekem, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van”* (Jn 14,11). Aki mindezt nem hiszi, az ítélet tüzében elpusztul, örök kárhozatra jut, ahogyan aratás után felgyújtják a tarlót. Ézsaiás korában a gabonának csak a kalászát vágta le, a szalmát pedig meggyújtották. A próféta biztosan maga is látott ilyet, végignézte, hogy a szalma hogyan roskad össze a tűzben. Ehhez az akkor jól ismert dologhoz hasonlítja Isten ítéletét. Így ítéli meg Isten azokat, akik töróját, a törvényt, tanítását, beszédét megvetik és utálják. Joggal kérdezhetnénk: az Ószövetség evangélistája ebben az igében nem hirdet örömhírt? A jó hír az, hogy ez az ítélet még nem kezdődött el. Ma még tart a kegyelem ideje. Ma még lehet, ma még szabad, borulj le a kereszt alatt! Most úrvacsoraosztás is lesz az istentiszteleten. Ennek tudatában halljuk meg ismét Jézus hívását, és meg ne vessük azt, aki szól; mert testét és vérének kínálja ő nekünk. A Bíró, mielőtt eljönne ítélni, már eljött és meghalt; érettem, helyettem, miattam.

Kedves Testvérem! Ebben az ószövetségi igében is ő szólt most hozzád, és nem megrémíteni akart, hanem azt szeretné, hogy átadd magad, kiadd magad és megadd magad neki teljesen, és ő már most részesít az örök élet soha el nem múló vacsorájának örömeiből. Ezért fogadd el a meghívást: *„Krisztus mondja: Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek”* (Mt 11,28). S az Úristen most ezt üzeni neked, útravalóul, személyesen, kedves Testvérem az Úr Jézus Krisztusban: *„Gyermekem, az vagy nekem, akit örökkévaló szeretettel szerettelek, akit Jézusnak adtalak, akit fiammá, leányommá fogadtalak, akinek a Lelkemet adtam, s akivel az örökkévalóságot is együtt tervezem!”* Úgy legyen!

Imádkozzunk:

Bíránk és Megváltónk, Jézus Krisztus! Ítéld meg és törd össze szívünk keménységét, hogy ne hagyjuk üresen elszállni a most hirdetett ígét, hanem meghalljuk a te hívó szavadat, és nálad elnyerjük mindazt, amit a téged szeretőknek ígérsz: életet és üdvösséget, megnyugvást és maradó, örök örömet. Ámen.

Isten békessége, amely minden értelmet meghalad, őrizze meg szíveinket és gondolatainkat a Krisztus Jézusban. Ámen.

Offertórium ének: EÉ 460; Tisztítsd meg szíved, Jeruzsálem népe...

Garai András

C éves EKE Bibliaiskolás